

آمریکا و سیاست توازن در مقابل ایران

آمریکا به موازات تشدید تحریم‌های اقتصادی در قبال ایران، درصدد تسلیح هر چه بیشتر عربستان و سایر کشورهای منطقه برای رویارویی با تهدیدهای ایران است. آیا این فشارها، به انزوای ایران در منطقه یا احساس خطر مسئولان جمهوری اسلامی خواهد انجامید؟

دکتر هوشنگ امیراحمدی تحلیلگر سیاسی در گفتگو با دویچه وله می‌گوید سیاست آمریکا در قبال ایران در تحلیل نهایی، ایجاد وضعیتی در جهت کاهش قدرت ایران است. مصاحبه‌ای با وی:

دکتر هوشنگ امیراحمدی

دویچه وله: معاون وزیر خزانه داری آمریکا گفته است که تحریم علیه ایران مؤثر است و تاکید کرده که این تحریمها می‌توانند سرکشی‌های ایران در برابر خواستهای جامعه بین المللی را تغییر دهند. با توجه به این صحبت و با توجه به تحریم "بنیاد شهید" در چند روز قبل، چشم‌انداز فشار آمریکا بر ایران را چگونه می‌بینید؟

هوشنگ امیراحمدی: من فکر می‌کنم این فشارها ادامه پیدا می‌کنند و دامنه‌شان در آینده وسیع‌تر می‌شود. از طرف دیگر آمریکا فقط در چارچوب تحریم با ایران جلو نمی‌رود، بلکه سیاستی چند وجهی دنبال می‌کند که یک بخش آن تحریم است. کسب اجماع بین‌المللی علیه ایران در شورای امنیت، ایجاد اتحاد در دنیای عرب و در منطقه علیه ایران یا ایجاد جنبش‌های قومی در کشور و کمک به نیروهای و مکراسی خواه مخالف حکومت سایر جنبه‌های این سیاست هستند. آمریکا همزمان گزینه نظامی را هم روی میز نگاه داشته است. این سیاست چند وجهی آمریکا علیه ایران را باید در تحلیل نهایی، ایجاد وضعیتی دید که به کاهش قدرت ایران منتهی می‌شود. بسیاری فکر می‌کنند آمریکا فقط با قدرت راهبردی ایران و با غنی‌سازی و موشک‌های ایران مشکل دارد، در حالی‌که به اعتقاد من، آمریکا با قدرت قراردادی ایران هم مسئله دارد و این را نمی‌پذیرد.

برگردیم به موضوع فشارهای مالی. خیر از تلاش کنگره آمریکا برای قطع وام‌های توسعه‌ای بانک جهانی به ایران نیز می‌رسد. این‌گونه فشارهای مالی، واقعا می‌توانند فشارهای سیاسی به دولت ایران وارد کنند یا دودشان تنها به چشم مردم ایران می‌رود؟

متأسفانه مخالفان ایران این‌گونه به مسائل نگاه نمی‌کنند. من الان در آتن در کنفرانسی هستم که در رابطه با مسائل امنیتی خلیج فارس تشکیل شده است. تعداد زیادی از دنیای عرب، اسرائیل، اروپا و آمریکا اینجا جمع هستند. در این نشست مسائل مختلف بررسی می‌شود اما تکیه‌شان روی ایران و عراق است به عنوان دو کشور مسئله دار (به اصطلاح خودشان). من اینجا به یک اسرائیلی گفتم حرکت نظامی شما علیه ایران، می‌تواند عکس‌العمل‌های داخلی داشته باشد و بخشی از نیروهای ملی یا مذهبی خشن ممکن است از این فرصت استفاده کنند و به جان نیروهای مدنی ایرانی بیفتند. او در جواب گفت: من اصلا اهمیت نمی‌دهم که بعد از حمله ما، حکومت چند هزار ایرانی می‌کشد. همین‌قدر که قابلیتش را برای ساخت بمب اتمی از بین ببریم، کافی است! نیروهایی هستند که برایشان اصلا مهم نیست چه اتفاقی در ایران یا منطقه می‌افتد. هدف آنها تنها اینست که یک وضعیت نظامی به ایران تحمیل کنند. این نیرو قدرت دارد و هم در منطقه است و هم در خارج منطقه. من فکر می‌کنم دولت ایران باید با هوشیاری بیشتر وضعیت موجود را نگاه کند و سعی کند هدف اصلی‌اش رفع خطر از کشور و ملت باشد. اگر از من بپرسند در حال حاضر مهم‌ترین وظیفه دولت و رهبری در این تاریخ چیست، می‌گویم: رفع خطر!

خیر تجهیز تسلیحاتی عربستان سعودی توسط آمریکا برای مقابله با تهدیدهای ایران چه معنایی می‌تواند در چارچوب همین توضیحات شما داشته باشد؟

یکی از جنبه‌های سیاست آمریکا در قبال ایران، ایجاد اتحاد در دنیای عرب علیه ایران است. این سیاست با تجهیز آنها با سلاح‌های به قول خودشان دفاعی و در اصل تهاجمی پیش می‌رود. آمریکا الان دارد با عرب‌های ثروتمند خلیج فارس کار می‌کند. دارد به اینها میلیاردها دلار اسلحه و مهمات می‌فروشد و بعد آن پول را به اسرائیل و مصر می‌دهد. در واقع توزیع ثروتی در منطقه صورت می‌گیرد که هدف اصلی‌اش ایجاد وضعیت متوازن‌تری در قبال ایران است.

اما به همان نسبت که گروهی در دولت آمریکا رادیکال‌تر می‌شوند، در ایران هم جریان‌هایی هستند که بحران سازی می‌کنند و افراطی‌تر پاسخ می‌دهند...

بله! متأسفانه در داخل ایران هم گروهی امنیتی-نظامی هست که منافع دراز مدت خود را در یک درگیری نظامی با آمریکا می‌بینند و اعتقاد دارد که آمریکا به اندازه کافی در عراق ضربه خورده است. یا درگیری ایجاد نمی‌کند و یا اگر بکند، بازنده خواهد بود. این تفکر الان در بخشی از نیروهای امنیتی نظامی ایران وجود دارد و دولت ایران بخصوص بخش قوه مجریه بسیار به خودش اعتماد دارد. ایران البته کشور قوی و قدرتمندی است اما در عین حال قوه مجریه ایران در این مقطع دارد به این قدرت بیش از آنچه هست، بها می‌دهد. بنابراین خطر یک دید غلط از قدرت در ایران، می‌تواند باعث حرکت‌هایی شود که در تحلیل نهایی، احتمال درگیری نظامی با آمریکا را هرچه بیشتر کند. الان این دولت باید چنین فکر کند که نباید به هیچ ترتیب با آمریکا درگیر شد. باید سعی کرد در چارچوب حفظ عزت ایران، سازشی در این مقطع کرد تا دید بعد چه می‌توان کرد.